

4/5 Aminy

Aminy

- odvozují se od uhlovodíků nahrazením 1 H skupinou NH_2 nebo od amoniaku NH_3 , ve kterém se nahradí 1 nebo více H uhlovodíkovými „zbytky“
  - náhradou 1 H vzniká *primární amin* $\text{R}-\text{NH}_2$
  - náhradou 2 H vzniká *sekundární amin* $\text{R}_1-\text{NH}-\text{R}_2$
  - náhradou 3 H vzniká *terciární amin* (viz níže)
- uhlovodíkové „zbytky“ mohou být stejné nebo různé

Názvosloví aminů

- názvy uhlovodíkových zbytků (popř. s násobící předponou di-, tri-) + amin
- triviální názvy (např. anilin)

Příprava aminů

- redukce aromatických nitrolátek
- nitrobenzen $\rightarrow$ aminobenzen (viz níže)

Vlastnosti aminů

- za normálních podmínek jsou plyny
- vznikají rozkladem bílkovin
- některé jsou karcinogenní

Nejdůležitější aminy

- methylamin (CH_3-NH_2)
- dimethylamin ($\text{CH}_3-\text{NH}-\text{CH}_3$)
- trimethylamin (viz níže)
  - plyny s charakteristickým zápachem po hniјících rybách
  - důležité pro výrobu baviv a léčiv
- anilin (benzenamin, aminobenzen, fenylamin) $\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2$
  - hustá olejovitá prudce jedovatá kapalina
  - výroba anilinových barviv, léčiv a plastů

Úkol

- 1) Napište racionální vzorec ethyldimethylaminu.
- 2) Napište racionální vzorce všech 4 izomerů aminu se 4C a jednou NH_2 skupinou.

Řešení

